

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Beeld van mobiliteitsontwikkelingen

Update t/m wo 27 januari
(begin wk 4 2021)

Programmadirectie COVID IenW

Beeld van mobiliteitsontwikkelingen (wk 4, t/m wo 27 januari)

Samenvattend ligt het wegverkeer en het OV-gebruik begin wk 4 (t/m wo) (na invoering van de aanvullende maatregelen) vooralsnog ongeveer gelijk aan wk 3. Wel is een duidelijke daling van de mobiliteit zichtbaar tijdens de avondklokuren. Het aantal werkverplaatsingen¹ en supermarktverplaatsingen daalt de afgelopen weken licht. Het niveau van de mobiliteit ligt duidelijk lager dan in de week vóór de lockdown (wk 50), maar (nog) hoger dan tijdens de intelligente lockdown.

- Het niveau van het **personenverkeer op het hoofdwegenet** ligt begin wk 4 (t/m wo 27 jan) op werkdagen rond 76% t.o.v. 2019. In wk 3 lag dit rond 73%. Er is een duidelijke daling te zien van de verkeersintensiteit tussen 21u en 4u. Het niveau ligt lager dan vóór de start van de lockdown (wk 50, toen: 80%), maar hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen op werkdagen ca. 50% t.o.v. 2019) (Data: NDW).
- Het **OV-gebruik** (check-ins) ligt begin wk 4 (t/m wo 27 jan) vrijwel gelijk aan wk 3 (ca 30% t.o.v. 2019). Wel is er een duidelijke daling zichtbaar van het aantal check-ins tussen 21u en 4u. Het huidige niveau ligt duidelijk lager dan in de week vóór de lockdown (wk 50, toen 45%). De daling is sterk beïnvloed door het sluiten van de scholen. Tijdens de intelligente lockdown lag het gebruik op ca. 15% t.o.v. 2019 (Data: Translink).
- Het aantal **verplaatsingen voor werk** laat een dalende trend zien en ligt momenteel rond de 60-65% t.o.v. begin maart. Dit is lager dan in de week vóór de lockdown (wk 50: toen ca. 75%) maar hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen: ca 55-60%)¹ (Data: NVP).
- Het aantal **verplaatsingen voor onderwijs** ligt begin wk 4 (t/m di 26 jan) rond de 45-48% t.o.v. begin maart. Dat is ongeveer gelijk aan wk 3. Het niveau ligt duidelijk lager dan in de week vóór de lockdown toen de scholen nog open waren (wk 50, toen: 90-100%). Wel ligt het hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen ca. 20-25%) (Data: NVP).
- Het aantal **sportverplaatsingen** ligt begin wk 4 (t/m di 26 jan) ongeveer gelijk aan de week ervoor (rond de 20-30% t.o.v. begin maart). Het ligt momenteel rond het niveau van de intelligente lockdown. Seizoenseffecten kunnen hier ook een rol spelen (Data: NVP).
- Het aantal **thuisblijvers** (mensen die op een gemiddelde dag niet naar buiten gaan) steeg begin wk 4 t.o.v. werkdagen in wk 3. Afgelopen weekend gingen juist iets meer mensen naar buiten. Het aantal thuisblijvers ligt momenteel duidelijk hoger dan vóór de lockdown, maar nog wel lager dan tijdens de intelligente lockdown (Data: NVP).
- Het aantal **supermarktverplaatsingen** daalt de afgelopen weken en ligt rond de 95-100% t.o.v. begin maart. Het ligt lager dan in de week vóór de lockdown (toen ca. 115-120%), maar (nog) wel hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen rond 80-90% op werkdagen en 65-75% in het weekend) (Data: NVP).
- Het niveau van het **grensverkeer op hoofdwegen** ligt begin wk 4 voor zowel Duitsland als België t.o.v. 2019 iets hoger dan op werkdagen de week ervoor. Afgelopen weekend lag het niveau voor België iets hoger dan het weekend ervoor, voor Duitsland was een lichte daling zichtbaar. Het grensverkeer met België ligt momenteel (t.o.v. 2019) wat hoger dan in wk 50 (vóór de lockdown); voor Duitsland ligt het lager (Data: NDW).
- Het aantal **vliegpassagiers** (incl. transferpassagiers) ligt in de week van 19 t/m 25 jan op ca. 14% t.o.v. 2019. De week ervoor lag dit rond 19%. De afgelopen weken is een duidelijke daling zichtbaar (Data: Schiphol).

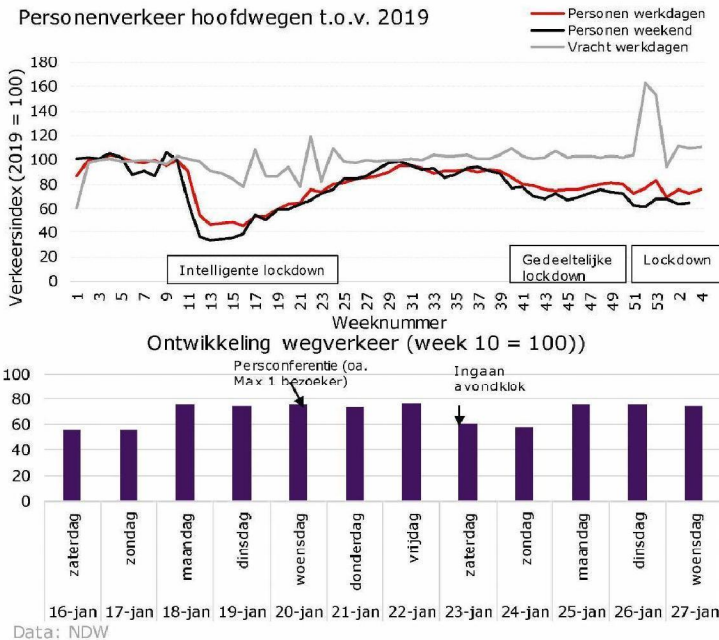
2

¹Het aantal verplaatsingen voor werk betreft woon-werkverplaatsingen, maar ook andere werkgerelateerde verplaatsingen. Als iemand tijdelijk werkloos thuis zit zijn er ook minder werkverplaatsingen.

Wegverkeer hoofdweg (wk 4, t/m wo 27 jan)

- Het niveau van het personenverkeer op hoofdwegen¹ is de afgelopen weken vrij stabiel.
- Begin wk 4 (t/m wo) ligt het niveau op werkdagen op 76% t.o.v. 2019; in wk 3 (voor ingaan aanvullende maatregelen) lag dit op 73% en de week daarvoor op 75%. Er is op dagniveau geen duidelijk verschil zichtbaar tussen 18-19 jan (nog geen aanvullende maatregelen), 20-22 jan (bezoek naar één persoon) en 25-27 jan (avondklok ingegaan).
- Het niveau van het wegverkeer ligt op werkdagen wel iets lager dan in de week vóór de lockdown (week 50, toen 80% t.o.v. 2019).
- Afgelopen weekend (na ingaan van de avondklok) lag het niveau ongeveer gelijk aan het weekend ervoor (ca 64-65% t.o.v. 2019). In het weekend vóór ingaan van de lockdown (wk 50) lag het nog rond 73%.
- Ook het niveau van het vrachtverkeer ligt in de eerste dagen van wk 4 nagenoeg gelijk aan dat van de week ervoor en ligt boven het niveau van 2019².
- Het wegverkeer ligt momenteel op het niveau van eind mei/begin juni. Ter vergelijking: tijdens de intelligente lockdown lag het wegverkeer tussen de 30-50% t.o.v. 2019³.

¹Personeerkeer betreft alle voertuigen die korter zijn dan 5,6m. Vrachtverkeer betreft voertuigen die langer zijn dan 12,2m. Hoofdweg betreffen alle snelwegen in Nederland.

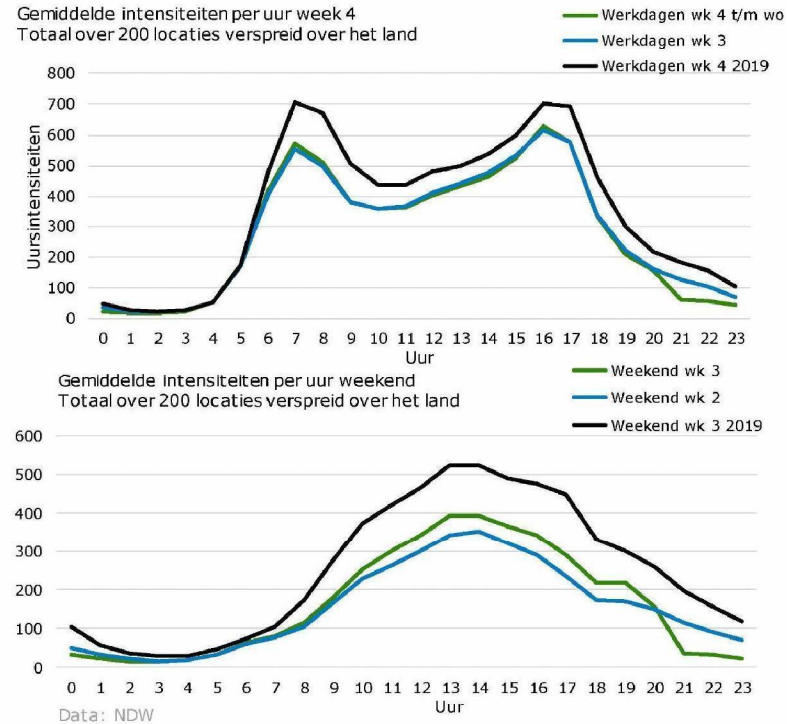
²Tijdens de vakantieperiode was tijdelijk een piek zichtbaar (mogelijk vanwege het anders vallen van kerstdagen, voorbereiding op vakantiedagen en ontwikkelingen rond het VK). Vrachtverkeer betreft een relatief klein deel van het totale wegverkeer (10-15%). Een toe- of afname kan daardoor een relatief groot effect hebben in de index.

³Mogelijk spelen aspecten als het weer (momenteel iets minder gunstig), iets minder thuiswerken dan aan het begin van de crisis en 'corona moeheid' hier een rol. Het betreft hier echter deels speculaties.

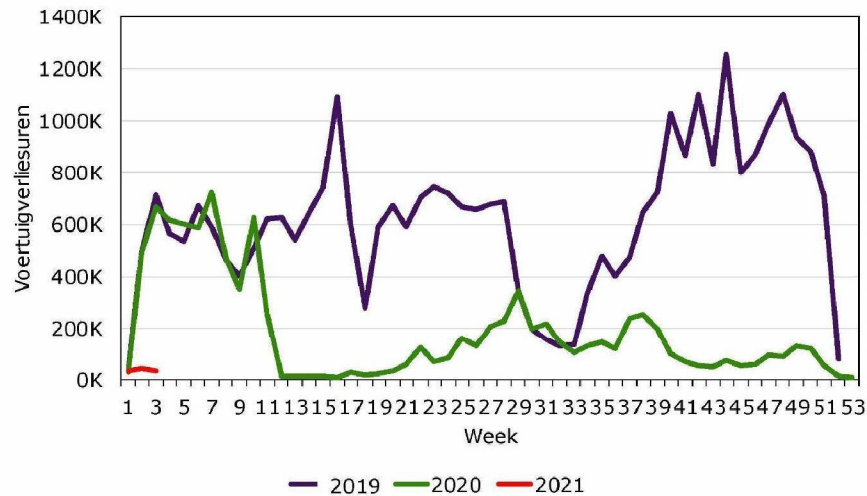
Wegverkeer: spreiding (wk 4, t/m wo 27 jan)

- In vergelijking met wk 3 (vóór de aanvullende maatregelen) is op werkdagen begin wk 4 met name in de avonduren een duidelijke daling zichtbaar. Tussen 21u en 4u is de verkeersintensiteit met 40% gedaald. In wk 3 zat op werkdagen ongeveer 6% van de intensiteit tussen 21u en 4u. In wk 4 lag dit op 3,5%. Op andere momenten was slechts een lichte afname of soms lichte toename zichtbaar. Hier valt geen duidelijk patroon op.
- Ten opzichte van 2019 is met name het spitsverkeer gedaald. Ondanks de daling van het spitsverkeer zijn de drukste momenten op werkdagen nog steeds de drukste momenten van de dag.
- Afgelopen weekend (na ingaan avondklok) was ook een duidelijke daling in de avonduren zichtbaar t.o.v. het weekend ervoor. Tussen 21u en 4u daalde het verkeer met ongeveer 55%. Afgelopen weekend zat ongeveer 5% van de intensiteit tussen 21u en 4u; dit het weekend ervoor was dit 11%. Op de andere momenten van de dag was een lichte stijging zichtbaar, m.n. tussen 17u en 19u.

Reistijdvertraging op het hoofdwegennet (wk 3, t/m zo 24 jan)

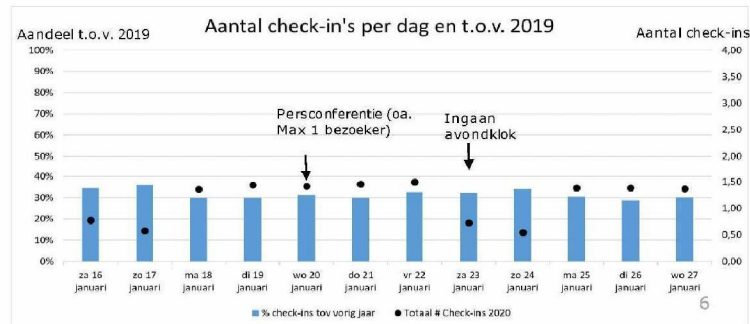
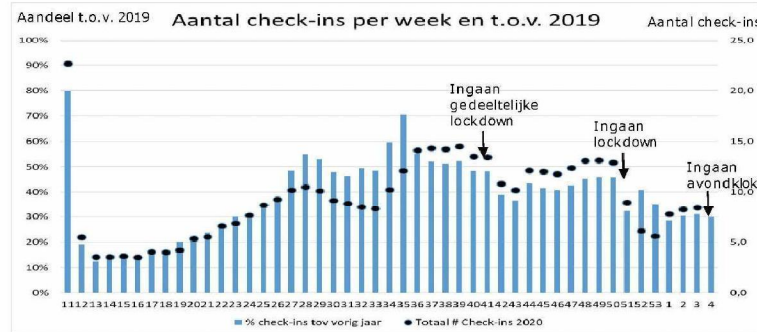
Data: NIS-Rijkswaterstaat

- De vertraging op het hoofdwegennet blijft heel laag. In week 3 was deze ongeveer 95% lager dan vorig jaar in dezelfde week.
- In 2020 was de totale hoeveelheid vertraging op het HWN 70% lager dan in 2019, van april tot december 83% lager.

Openbaar vervoer- check ins (wk 4, t/m wo 27 jan)

- Het niveau van het OV-gebruik (aantal check-ins) is de afgelopen weken vrij stabiel.
- Begin wk 4 (na ingaan aanvullende maatregelen) lag dit op ca. 30% t.o.v. 2019; de week ervoor op 31% (fig boven).
- Er is op dagniveau geen duidelijk verschil zichtbaar tussen 18-19 jan (nog geen aanvullende maatregelen) en 20-22 jan (bezoek naar één persoon). Op 25-27 jan (avondklok ingegaan) is een (minimale) daling zichtbaar t.o.v. dezelfde dagen de week ervoor.
- In wk 50 (week vóór de lockdown) lag het wekniveau nog rond 45%. Het niveau daalde met name na het ingaan van het sluiten van de scholen op 16 december jl. Onderwijs heeft een aanzienlijk aandeel in het OV.
- Het huidige niveau is vergelijkbaar met dat van eind mei/begin juni 2020. Ter vergelijking: tijdens de intelligente lockdown daalde het OV-gebruik naar ca. 15% t.o.v. 2019.

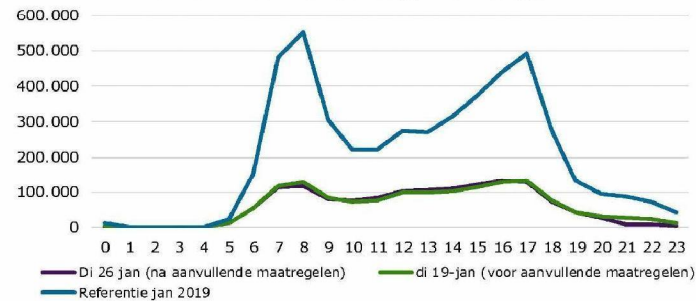
Data: Translink

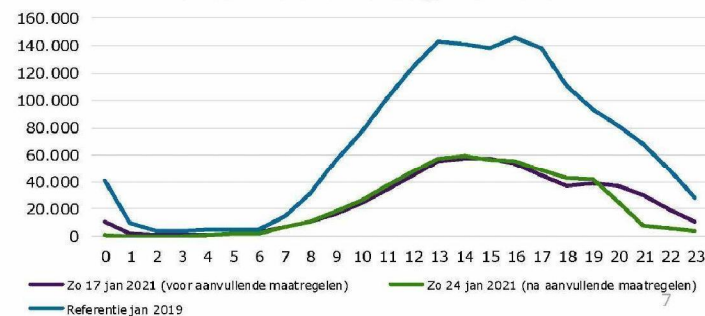
Openbaar vervoer naar tijd (wk 4, t/m di 26 jan)

- In vergelijking met di 19 jan (vóór aanvullende maatregelen) is het aantal check-ins tussen 21u en 4u op di 26 jan met 66% gedaald. Het aandeel check-ins tussen 21u en 4u (binnen de hele dag) daalde van 5% naar 2%. Op andere momenten was een lichte afname of soms lichte toename zichtbaar. Hier is (vooralsnog) geen duidelijk patroon te herkennen.
- Ondanks de daling van het spitsverkeer zijn de spitsen nog steeds de drukste momenten van de dag. Tussen 16u en 17u is op werkdagen momenteel het drukste moment.
- In vergelijking met zo 17 jan (vóór aanvullende maatregelen) is het aantal check-ins tussen 21u en 4u op zo 24 jan met 76% gedaald. Het aandeel check-ins tussen 21u en 4u (binnen de hele dag) daalde van 12% naar 3%. Op andere momenten was een lichte afname of soms lichte toename zichtbaar. Hier is (vooralsnog) geen duidelijk patroon te herkennen.

Check-ins over de dag, werkdagen

Check-ins over de dag, weekend

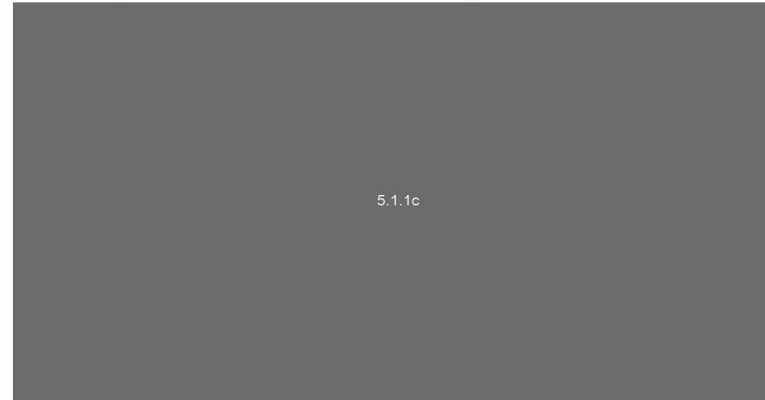
Data: Translink

Vertrouwelijk

Openbaar vervoer naar regio (wk 50, wk 1 en wk 2)

- Het niveau van het OV lag in wk 3 van 2021 voor de meeste provincies iets boven het niveau van wk 2. Voor Drenthe en Noord-Holland was een lichte daling zichtbaar.
- Het niveau ligt nog duidelijk onder dat van de week vóór de lockdown (wk 50).
- De daling in het OV als gevolg van de lockdown was groter in gebieden waar het OV relatief veel wordt gebruikt voor onderwijs, zoals in Zeeland, Drenthe en Friesland.
- In Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en Flevoland was de daling relatief kleiner. Hier wordt het OV relatief vaker (ook) voor andere doeleinden gebruikt. Het OV-netwerk is in grootstedelijke gebieden ook fijnmaziger. Deze vier provincies betreffen gezamenlijk ca. 70% van het totale OV-gebruik in Nederland.

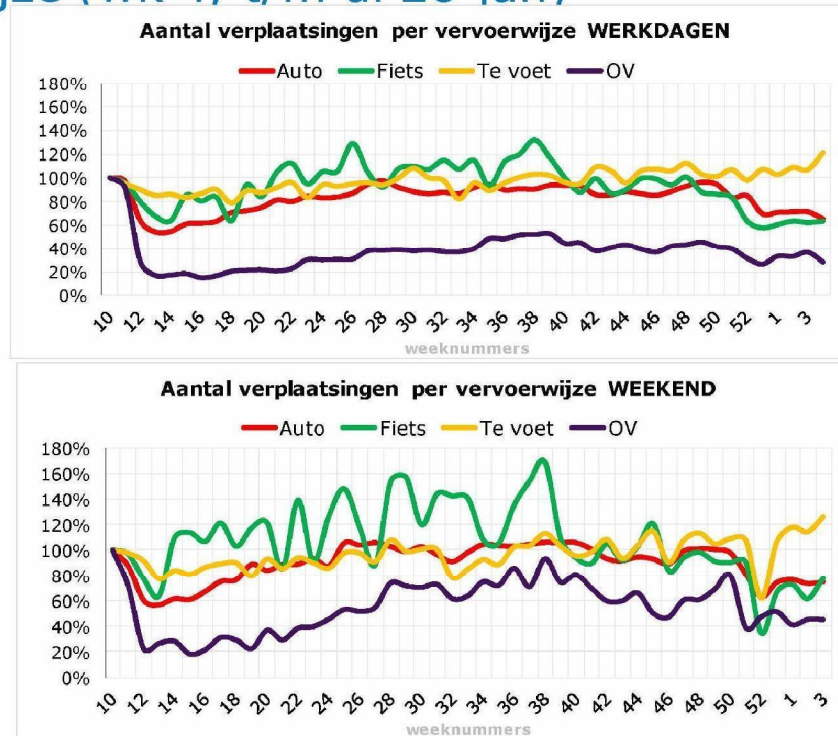

Data: Translink

Verplaatsingen per vervoerwijze (wk 4, t/m di 26 jan)

- Het aantal auto en OV-verplaatsingen ligt begin wk 4 (t/m di) op werkdagen iets onder het niveau van wk 3.
- Het aantal verplaatsingen te voet ligt hoger dan de week ervoor. Het aantal fietsverplaatsingen ligt ongeveer op hetzelfde niveau als vorige week.
- Afgelopen weekend was het aantal auto en OV-verplaatsingen ongeveer gelijk aan het weekend ervoor. Loop en fietsverplaatsingen lagen wat hoger.
- Het aantal fiets-, auto- en ov-verplaatsingen ligt momenteel duidelijk lager dan in de week vóór de lockdown (wk 50). Het aantal verplaatsingen te voet ligt duidelijk hoger.
- Het aantal fietsverplaatsingen ligt momenteel lager dan het niveau van de intelligente lockdown. Seizoensinvloeden kunnen hier ook spelen.
- Het aantal auto en OV-verplaatsingen ligt hoger dan tijdens de intelligente lockdown.
- Ook het aantal verplaatsingen te voet ligt momenteel hoger dan tijdens de intelligente lockdown. Het ligt momenteel op ongeveer 120% t.o.v. begin maart en op 130% t.o.v. wk4 2020.

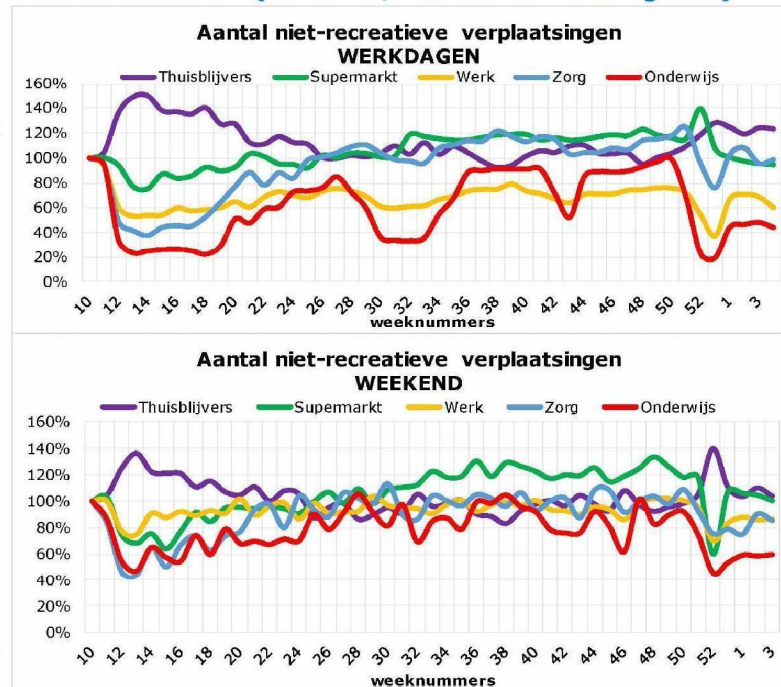

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

Ontwikkeling niet-recreatieve activiteiten (wk 4, t/m di 26 jan)

- Het aantal mensen dat op een gemiddelde dag thuis blijft ("thuisblijvers") ligt begin wk 4 rond het niveau van wk 3. Afgelopen weekend bleven iets minder mensen thuis dan het weekend ervoor. Het niveau ligt duidelijk hoger dan in de week vóór de lockdown (wk 50), maar lager dan tijdens de intelligente lockdown¹.
- Het aantal supermarktverplaatsingen daalt de afgelopen weken licht en zit momenteel rond 95-100% (t.o.v. begin maart). Dit is duidelijk onder het niveau van vóór de lockdown (wk 50, toen: 115-120%), maar (nog) wel boven het niveau van de intelligente lockdown (toen ca. 80-90% op werkdagen en 65-75% in het weekend).
- Het aantal verplaatsingen voor werk laat een dalende trend zien en ligt momenteel op werkdagen rond de 60-65% t.o.v. begin maart. In wk 50 lag dit nog op ca. 76%; tijdens de intelligente lockdown lag dit rond de 55-60%².
- Het aantal verplaatsingen voor onderwijs ligt de afgelopen weken rond de 45-48% t.o.v. begin maart. In de week vóór de lockdown lag dit nog op 90-100%. Wel ligt dit nog boven het niveau van de intelligente lockdown (toen 20-25%).

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

10

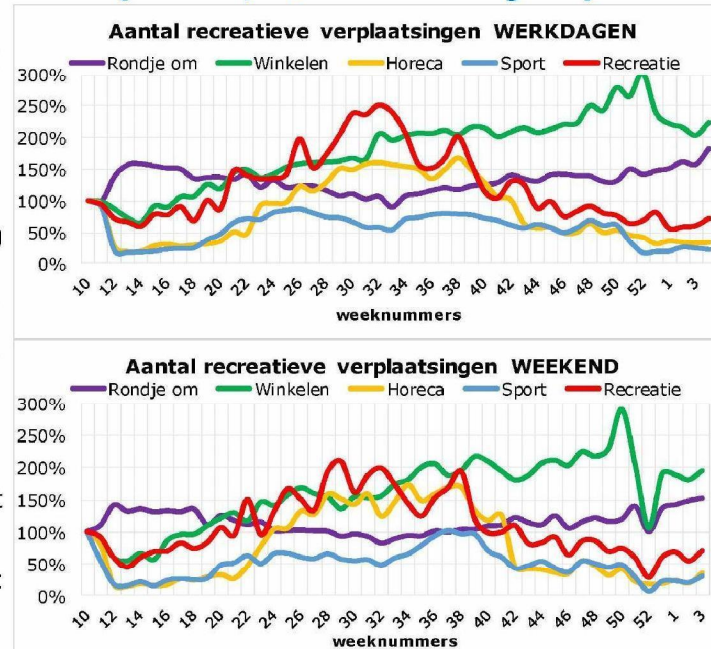
¹Aan het begin van de coronacrisis was het virus nog 'nieuw' en was er nog weinig bekend over de duur van de crisis. Mogelijk dat mensen daarom meer geneigd waren zoveel mogelijk thuis te blijven.

²Het aantal verplaatsingen voor werk betreft woon-werkverplaatsingen, maar ook andere werkgerelateerde verplaatsingen. Als iemand tijdelijk werkloos thuis zit telt dit ook mee.

Ontwikkeling recreatieve activiteiten (wk 4, t/m di 26 jan)

- Het aantal winkelverplaatsingen is begin wk 4 weer iets gestegen. Ook afgelopen weekend was een lichte stijging zichtbaar. Het niveau ligt duidelijk lager dan in de week vóór de lockdown (wk 50)¹.
- Het aantal sportverplaatsingen ligt begin wk 4 nagenoeg gelijk aan wk 3 (rond de 15-20% t.o.v. begin maart) . Wel was afgelopen weekend een stijging zichtbaar.
- Het aantal verplaatsingen voor horeca ligt momenteel erg laag, dit onder invloed van de gesloten horecagelegenheden. De daling is ingezet na wk 39, toen de eerste beperkingen in de horeca werden afgekondigd.
- Het aantal recreatieve verplaatsingen² laat op werkdagen een lichte stijging zien. Afgelopen weekend was ook een stijging zichtbaar. Seizoenseffecten kunnen hier ook een rol spelen.
- Het rondje om ligt begin wk 4 iets hoger dan wk 3. Ook in het weekend was een lichte stijging zichtbaar. Dit komt overeen met de stijging van het aantal verplaatsingen te voet. Het ligt boven het niveau van de intelligente lockdown en sterk boven het niveau van begin maart. Dit is mogelijk het gevolg van het wegvallen van andere activiteiten door de lockdown.

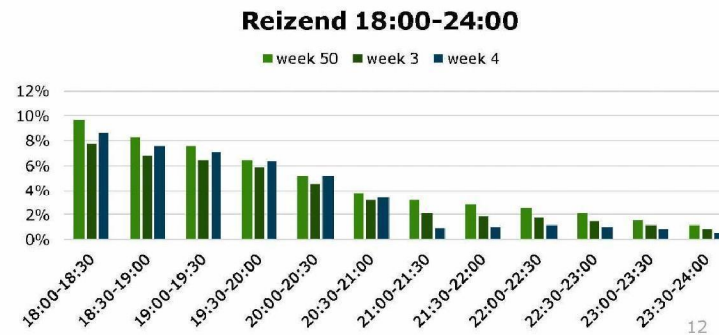
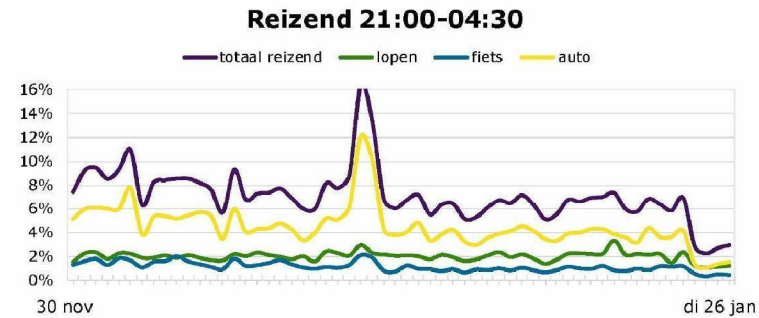
¹Volgens de leverancier betreft het hier alle verplaatsingen naar plekken die op de kaart als "shop" staan gedefinieerd. Dit zijn bijvoorbeeld kledingwinkels, maar ook bouwmarkten, slagers, boekhandels, etc. Ondanks dat een groot deel van de winkels dicht zijn is nog steeds op veel plekken afhalen mogelijk en zijn essentiële winkels nog open. Het verschil tussen supermarkten en andere winkels is hierbij lastig te maken en supermarkten worden doorgaans ook als winkel geregistreerd. Het gaat hier om smartphone registratie.

²Dit betreft hier verplaatsingen naar natuur, hotels/campings en attracties.

Verplaatsingen naar tijd van de dag (wk 4, t/m di 26 jan)

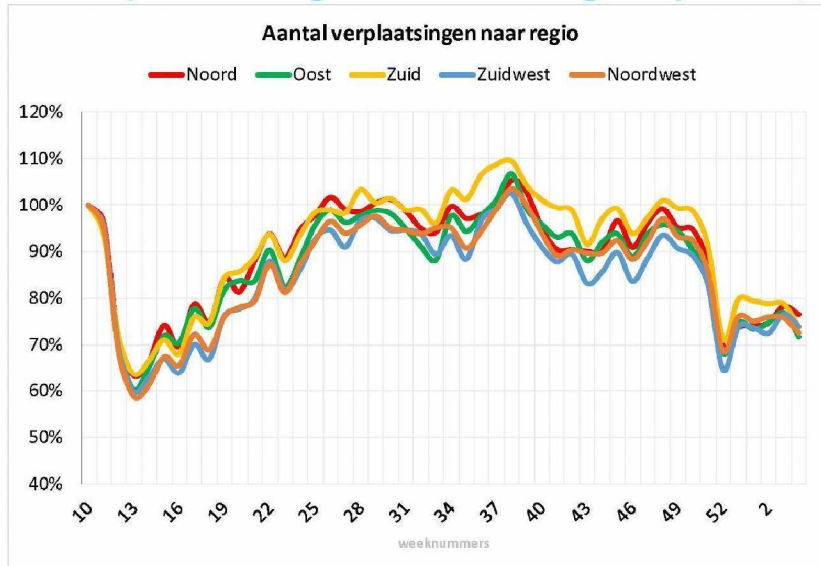
- Het aandeel reizende respondenten tussen 21u en 4.30u is na invoering van de avondklok sterk gedaald van ongeveer 7% naar 3%.
- In de periode vóór 21u was begin wk 4 t.o.v. wk 3 een stijging zichtbaar van het aandeel reizenden.

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

Verplaatsingen naar regio (wk 4, t/m di 26 jan)

- Het aantal verplaatsingen¹ ligt momenteel rond de 70-75% t.o.v. begin maart. Sinds de start van de lockdown is een duidelijke daling zichtbaar. Het niveau ligt nog wel hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen: 60-70%).
- Respondenten in de verschillende woonregio's laten globaal hetzelfde patroon zien.

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

¹Het aantal verplaatsingen is een indicatie voor het aantal contacten, maar niet elke verplaatsing is 'verkeerd'. Bijvoorbeeld wanneer iemand een rondje loopt of fietst, of een autoritje maakt hoeft men geen contact te maken met anderen.

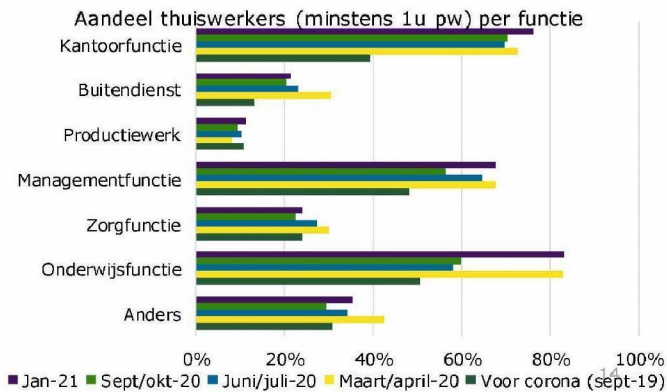
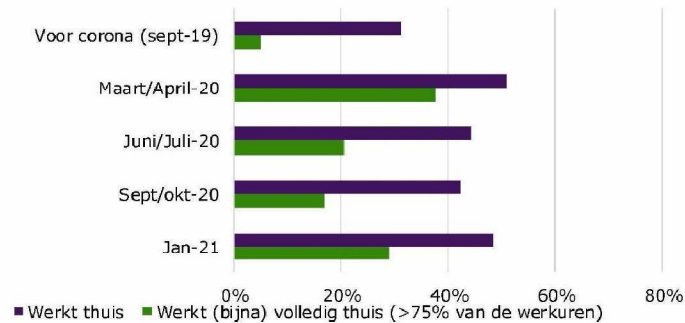
Thuiswerken (wk 1/2)

- Volgens onderzoek van het KIM¹ nadert het aandeel werkenden dat minstens een uur per week thuiswerkt in januari (2021) het niveau van maart/april (2020).
- Wel ligt het aandeel werkenden dat vrijwel volledig thuiswerkt momenteel lager dan aan het begin van de crisis.
- Het aandeel werkenden dat minstens een uur per week thuiswerkt ligt onder respondenten met een onderwijsfunctie in januari op ca. 83%, en onder werkenden met een kantoorfunctie op ca. 76%.
- Ongeveer 50% van de huidige thuiswerkers verwacht na corona vaker thuis te werken dan zij vóór corona deden.
- Recent onderzoek van CPB² met een laatste meting in december laat bij benadering hetzelfde beeld zien.

¹CPB (2021): Thuiswerken, voor, tijdens en na de coronacrisis. Den Haag, CPB.

²KIM (2021): Update ontwikkelingen thuiswerken t/m januari 2021. Den Haag, Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Aandeel thuiswerkers (minstens 1u pw) en aandeel dat meer dan 75% van de werkuren thuiswerkt

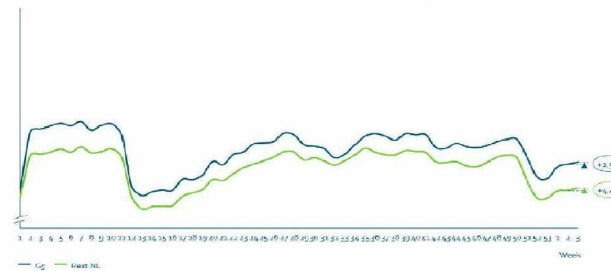
Data: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KIM)

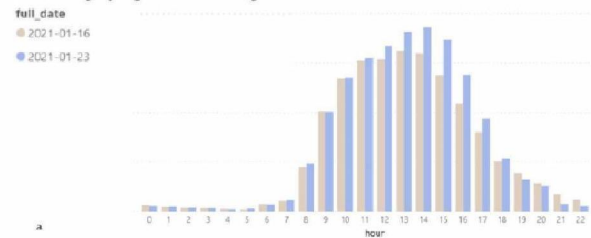
Parkeertransacties (wk 3, t/m 24 jan)

- Er is in wk 3 t.o.v. wk 2 een minimale stijging zichtbaar in het aantal parkeertransacties.
- Afgelopen weekend was er een duidelijke daling tijdens de avondkloktijden. De gemiddelde daling voor de avond/nacht van za op zo betrof 56%. De daling is al ingezet na 18u.
- Op zondagavond was een iets grotere daling zichtbaar dan op zaterdagavond.
- Op zowel zaterdag als zondag is volgens Parkmobile overdag een toename in parkeertransacties te zien t.o.v. vorige week. Mogelijk is dit een indicatie van een verschuiving in activiteitenpatroon.

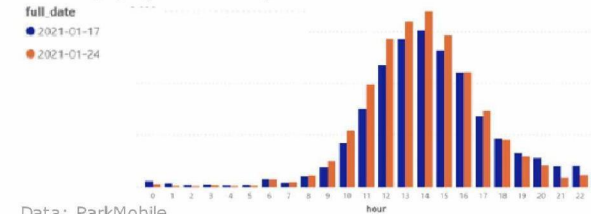
Trend in parkeertransacties Top 5 steden totaal (A'dam, R'dam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven) en rest van NL

aantal vergelijking tussen twee dagen

aantal vergelijking tussen twee dagen

Data: ParkMobile

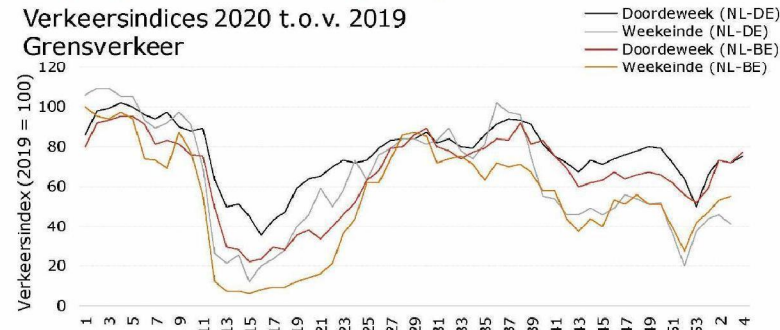

Grensverkeer hoofdwegen (wk 4, t/m wo 27 jan)

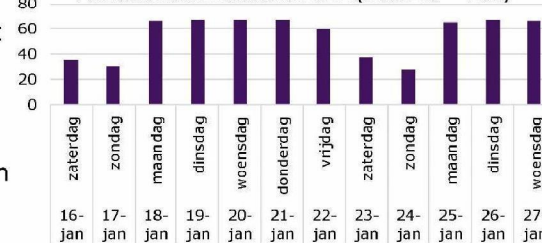
- Het grensverkeer met België en Duitsland¹ ligt momenteel op werkdagen rond de 75-77% t.o.v. 2019. Het niveau van beide landen is begin wk 4 licht gestegen t.o.v. de week ervoor. Op dagniveau (fig onder) is een vergelijkbaar beeld zichtbaar. Tellingen van het aantal grenspassages van KMAR suggereren wel een lichte daling tussen begin wk 4 en wk3².
- Afgelopen weekend was voor België een lichte stijging te zien (naar 55% t.o.v. 2019); voor Duitsland was een daling zichtbaar (naar 41%).
- Voor België ligt het niveau t.o.v. 2019 momenteel wat hoger dan in de week vóór de lockdown³. Voor Duitsland ligt het niveau lager. Het niveau ligt in beide gevallen duidelijk hoger dan tijdens de intelligente lockdown.
- Zo'n 30 á 40% van het grensverkeer betreft op werkdagen vrachtverkeer; in het weekend is dat zo'n 5-15%.

Verkeersindices 2020 t.o.v. 2019

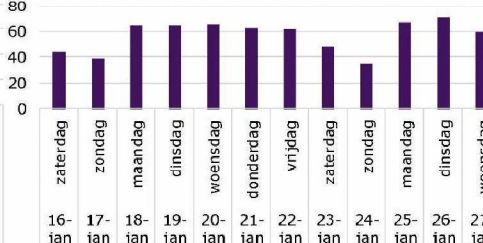
Grensverkeer

Verkeersindex Duitsland 2021 (week 10 = 100)

Verkeersindex België 2021 (week 10 = 100)

Data: NDW

¹Het grensverkeer op hoofdwegen wordt bepaald aan de hand van tellussen op hoofdwegen nabij de grens met België en Duitsland. Het grensverkeer via andere wegen die de grens over gaan wordt hierin dus niet meegenomen.

²Af en toe treden er kleine verschillen op tussen het beeld van NDW en KMAR. We blijven dit monitoren.

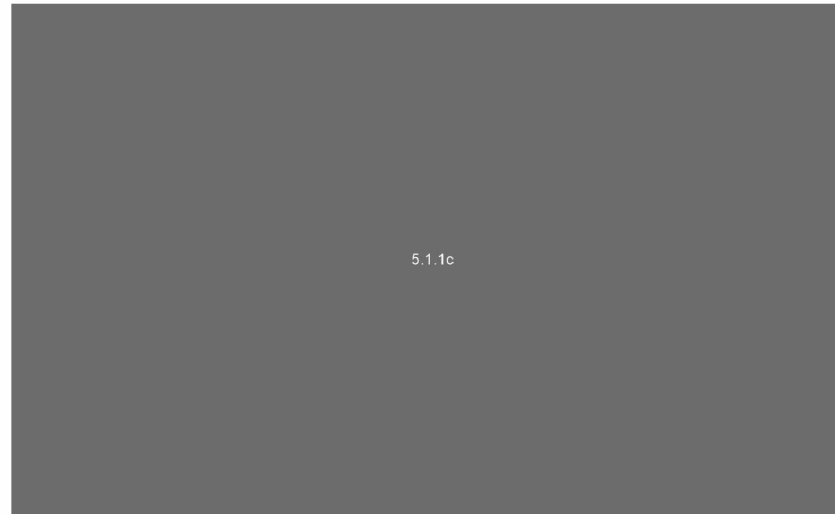
³Mogelijk is hier een verband met het open zijn van niet-essentiële winkels in België, maar dat is momenteel niet met zekerheid te zeggen. De maatregel om niet-essentiële reizen tegen te gaan zit nog niet in de data. Wij blijven het monitoren.

Pasagiersdata
vertrouwelijk

Luchtvaart (wk 4, t/m ma 25 jan)

- Het aantal passagiers (inclusief transfer passagiers) op Schiphol lag in de week van 19 t/m 25 jan duidelijk lager dan de week ervoor. Het ligt momenteel op ca. 14% t.o.v. 2019. De week ervoor lag dit nog op 19% en de week daarvoor op 24%. De afgelopen weken is een duidelijke daling zichtbaar. Dit houdt waarschijnlijk verband met de invoering van de verplichte antigeentest en het inreisverbod.
- Het aantal vliegbewegingen op Schiphol (zie figuur) lag in de week van 17 t/m 24 jan (wk 3) op ongeveer 36% van het niveau van 2019. De week ervoor lag dit nog op 42% en de week daarvoor rond 50%.
- Over de maanden mrt-dec was het aantal vluchten 61% lager in Nederland en 63% op Schiphol.

Data: Eurocontrol

Verantwoording

De gegevens zijn afkomstig van:

- Translink (voor het OV)
 - Translink verzorgt alle transacties met de OV-chipkaart voor alle vervoersbedrijven in Nederland.
- NDW (voor het wegverkeer)
 - In NDW werken 19 overheden samen aan het inwinnen, opslaan en distribueren van wegverkeersgegevens. De gegevens worden ingezet voor effectief verkeersmanagement, gerichte verkeersinformatie en treffende verkeerskundige analyses.
- Het Nederlands verplaatsingspanel (voor aantal verplaatsingen, afstanden en motieven)
 - Het NVP is een grootschalige private informatiebron over verplaatsingsgedrag, motieven en achtergrondkenmerken van Nederlanders. Met toestemming van de panelleden wordt via een smartphone-app bijgehouden wanneer, hoe, waar en met welk vervoermiddel ze zich verplaatsen.
- Eurocontrol en Schiphol
- Parkmobile
- NS International